

Оид ба НАТО омӯзед

Муҳофизати одамон

Барои мо имконияти озодона дар муҳити бехатар ва аз ҷиҳати иқтисодӣ устувор зистан як амри табиӣ аст. Амният дар ҳамаи соҳаҳои ҳаёти ҳамагӯна калиди некуҳаволии мо аст.

Мубориза бар зидди хатарҳои нав

Азбаски табиати хатарҳо дигаргун мешавад, роҳҳои муҳофизати сулҳ низ бояд тағйир ёбанд. НАТО имкониятҳои мудурофиавии худро барои муқобилият ба хатарҳои нав мувофиқ месозад. Мутобиқ намудани қувваҳои мусаллаҳ ва ривоҷи усулҳои ҳамкории байналхалқӣ дар қори муомила бо терроризм, бо давлатҳое, ки вазъият дар онҳо барои кишварҳои дигар хатар меофарад ва бо хавфҳои дигар, аз қабيلي силоҳи қатли ом, аз ҷумлаи чунин иқдомотанд.

Ташкили ҳамкориҳо

Ташкил намудани мубодилаи афкор ва ҳамкорӣ барои робитаҳои сулҳҷӯёна ва ҳамдигарфаҳмии амиқтари байни халқҳо аҳамияти муҳим дорад.

НАТО имконияти беҳамторо баҳри давлатҳои аъзо ва ҳаммаслак барои машварат дар масъалаи амният, ки ба бунёди боварӣ ба якдигар мусоидат мекунад, инчунин, баҳри кӯмаки оянда дар пешгирии ихтилофҳо фароҳам меоварад.

Тавассути ҳамкории амалӣ ва ибтикори бисёрҷониба давлатҳо талаботи нави бехатариро дар ҳамбастагӣ пешвоз мегиранд.

Бунёди сулҳ ва пойдори

Аз манфиатҳои вазъияти пойдор ҳамзамон метавонанд ҷонибҳои гуногун баҳравар гарданд. Пойдор намудани вазъият дар минтақаҳое, ки ҳолати тезтунд дар онҳо ба бехатарӣ таҳдид менамояд, аҳамияти муҳим дорад. Ин аст, ки НАТО дар амалиёти рафъи бӯҳронҳо дар ҳамкорӣ бо ташкилотҳои байналхалқӣ дигар фаъолона иштирок менамояд.

Давлатҳои аъзо ва ҳаммаслак

Шартномаи Атлантикаи Шимолӣ 4 апрели соли 1949 имзо шудааст

ДАВЛАТҲОИ АЪЗО (САДНАИ ДОҲИ ШАВИ)

Албания /2009	Литва /2004
Белгия /1949	Люксембург /1949
Булғористон /2004	Нидерланд /1949
Канада /1949	Норвегия /1949
Хорватия /2009	Лаҳистон /1999
Ҷумҳурии Чехия /1999	Португалия /1949
Дания /1949	Руминия /2004
Эстония /2004	Словакия /2004
Фаронса /1949	Словения /2004
Олмон /1955	Испониё /1982
Юнон /1952	Туркия /1952
Маҷористон /1999	Подшоҳии Муттаҳида /1949
Исландия /1949	Иёлоти Муттаҳидаи Амрико /1949
Итолиё /1949	
Латвия /2004	

КИШВАРҲОИ АЪЗОИ ШАРИҚИ БАҲРИ СУЛҲ (ШБС)

Арманистон	Русия
Австрия	Сербия
Озарбойҷон	Шветсия
Беларус	Швейтсария
Босния ва Ҳерсеговина	Тоҷикистон
Финланд	собиқ Ҷумҳурии Югославию Мақдуния*
Гурҷистон	Туркменистон
Ирландия	Украина
Қазоқистон	Ўзбекистон
Қирғизистон	
Малта	
Молдова	
Монтенегро	

ИШТИРОКЧИЁНИ МУЗОКИРАИ БАҲРИ МИЁНАЗАМИН

Алҷазоир	Марокаш
Миср	Тунис
Изроил	
Иордания	
Мавритания	

КИШВАРҲОИ ТАШАБУСИ ИСТАМБУЛ ОИД БА ҲАМКОРӢ

Баҳрайн
Кувайт
Қатар
Аморати Муттаҳидаи Араб

* Туркия Ҷумҳурии Македонияро тахти номи конститутсионаш эътироф мекунад.

НАТО чист?

Созмони Шартномаи Атлантикаи Шимолӣ яке аз муассисаҳои муҳими байналмиллалии олам мебошад. Ин созмон эътилофи сиёсӣ ва ҳарбиест, ки 28 давлати аъзоро аз Аврупо ва Амрикои шимолӣ муттаҳид намудааст.

Ин давлатҳо барои машварат ва ҳамкорӣ дар соҳаҳои бехатарӣ ва мудофия воҳуриҳо баргузор менамоянд. Аз ин лиҳоз НАТО барои ду қитъа робитаи нодиреро баҳри ҳамкорӣ дар ҷодаи сиёсат ва амният таъмин менамояд.

НАТО чӣ кор мекунад?

НАТО муҳофизати аъзои худро тавассути иқдоми сиёсӣ ва ҳарбӣ ба ўҳда мегирад. Созмон, инчунин, машварат ва ҳамкоро бо давлатҳои аз НАТО берун дар паҳнои арсаҳои ба бехатарӣ алоқаманд, аз қабилӣ ислохоти низомӣ ва ниғаҳдории сулҳ дастгирӣ менамояд.

Тавассути муҳокимаи масъалаҳо ва ҳамкорои НАТО ба пешгирии низоъҳо дар дохили марзи давлатҳои аъзо ва берун аз он мусоидат менамояд.

Созмон сарватҳои демократиро паҳн намуда, дар ҳалли осоиштаи баҳсҳо кўмак мерасонад. Агар кўшишҳои дипломатӣ бебарор аңҷоманд, он дорой имкониятҳои ҳарбие аст, ки барои шурў намудани амалиёт бо мақсади рафъи бўҳрон ва ниғаҳдории сулҳ чӣ мустақилона ва чӣ дар ҳамкорӣ бо давлатҳо ва созмонҳои байналхалқии дигар зарур мебошанд.

Самти сеюми кори НАТО аз фаъолият дар соҳаи банақшагирии фалокатҳо, кўмак ба давлатҳои аъзои эътилоф ва давлатҳои ҳаммаслак дар мубориза зидди офатҳо, ҳамчунин, ривочи ҳамкорӣ дар арсаи илм ва ҳифзи муҳити атроф иборат аст.

Ҳар як давлати аъзо дар қароргоҳи асосии НАТО дар Брюссел ҳайати ваколати доимӣ дорад. Сарвари он сафир аст, ки намояндаи ҳукумати худ дар машваратҳои эътилоф ва дар чараёни коркарди қарорҳо мебошад.

Шўрои Атлантикаи Шимолӣ дар дохили созмон қисмати муҳимтаринест, ки қарорҳои сиёсӣ қабул менамояд. Шўро дар сатҳҳои гуногун воҳуриҳо баргузор менамояд. Раисии онро Котиби кулли НАТО ба ўҳда дорад, ки ба давлатҳои аъзо дар кори созиш қардан дар масъалаҳои муҳим ёрт мерасонад.

Ҳамаи қарорҳо дар доираи ҳар як кумитаи НАТО дар натиҷаи муросо қабул мегарданд. Аз ин рў, «қарори НАТО» ифодаи фикри умумии тамоми давлатҳои аъзо мебошанд.

Кўшунҳои доимии хусусии НАТО хеле камшуморанд. Вақте ки Шўрои Атлантикаи Шимолӣ ба гузаронидани амалиёт розигӣ медиҳад, давлатҳои аъзо дар заминаи ихтиёрӣ барои ташаккули қувваҳои мусаллаҳи умумӣ кўшун равона мекунад. Ин кўшунҳо дарҳол

НАТО чӣ гуна фаъолият мекунад?

пас аз иҷрои вазифа ба давлатҳои худ бармегарданд.

Танзим ва роҳбарии ин гуна амалиёт вазифаи сохтори фармондеҳии ҳарбӣ аст. Ин сохтор аз қароргоҳи асосӣ ва пойгоҳҳои воқеъ дар давлатҳои гуногуни аъзо иборат аст.

Фаъолияти ҳаррўзаи НАТО, сохторҳои низомӣ ва осоиштаи он, барномаҳои маблағгузорӣ намудани чораҳои таъмини амният аз буҷаи умумӣ бо маблағ таъмин мешаванд. Ба буҷаи умумӣ ҳукуматҳои аъзо мувофиқи формулаи қабулшудаи тақсимоти ҳисса саҳм ворид менамоянд.

